
**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHẬP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.**

Kinh Nhất Dạ Hiền Giả

<blockquote>Kalama tri ân bạn ghi chép.</blockquote>

[01/02/2022 - 04:13 - vuihtv]

Kinh Tạng trích điểm – Kinh Nhất Dạ hiền giả 31/01/2022

Nó cũng có cái trùng hợp là hôm nay ngày cuối năm chúng ta học bài Nhất dạ hiền giả, nó là một cái duyên rất là lớn.

Nhất dạ hiền giả là sao?

Chữ Pali kêu là Bhaddekaratta sutta chữ này rất khó dịch, khó dịch lắm. Tôi phải vào số giải và tôi đi dò 4 bản dịch tiếng anh của ngài Nadananda, của ngài Sujata, của ngài Thanissaro tổng cộng 4 bản dịch + Chú giải. Cuối cùng, chúng ta có chữ dịch “Nhất dạ hiền giả” ở đây, không phải ngài Minh Châu dịch sai mà ngài dịch theo bản Hán, còn nếu dịch theo Chú giải Bhaddekaratta = Đêm lành, đêm sống đạo.

Đêm lành có nghĩa là sao ? Người Ấn xưa không tính ngày mà tính đêm, tức là đời người gồm nhiều đêm. Tại sao vậy ? Vì ngủ một giấc sáng dậy không biết mình còn hay không? Ngày mình còn lường được tại vì mình nhìn thấy anh chàng đó 6 giờ sáng thấy mặt ánh tái tái, thấy ảnh mệt mệt, đồ mồ hôi trộm, ớn lạnh, rùng mình, thấy ảnh ói mửa, trên thổ dưới tả, thấy ảnh đi không nổi, thấy ảnh cửu khiếu xuất huyết, thấy ảnh dẫy dựa mình còn nhìn mình đoán được, riêng đêm là chịu thua. Đêm là bất ngờ nhất. Cái chết trong đêm là cái chết bất ngờ nhất. Tại vì, đâu có ai ở không đâu thức nhìn mình, nhất là mình còn trẻ còn khỏe, mình còn ok. Cho nên, bên Ấn Độ, họ cũng có nói khái niệm ngày nhưng ít hơn đêm.

Ngay cả thuật ngữ « thâm niên » họ cũng không tính ngày mà tính đêm. Thí dụ, đức Phật Ngài dạy, « trong các đệ tử của ta, đệ tử thâm niên nhất là Kiều Trần Như », thâm niên ở đây Ngài cũng xài chữ « đêm » Rattaññu = đêm=> Thâm niên = người trải qua nhiều đêm trong đời.

Chữ Bhaddekaratta = đêm lành, đêm sống đạo.

Tại sao đêm lành ?

Có một lần đó đức Phật dạy chư tỳ-kheo « Nay các tỳ-kheo, các người có tu tập đề mục niệm chết hay không? Có thường xuyên suy niệm về cái chết của mình hay không ? ». Chư Tăng nói « Bạch Thế Tôn, có ». Có vị thì nói « con nghĩ rằng, đời người chỉ là từng bữa ăn, con cứ suy nghĩ, sau mỗi bữa ăn ta cố gắng tu tập ghi nhớ lời dạy của Thế Tôn » Có vị nói rằng « trong mỗi miếng ăn con nhớ lời dạy Thế Tôn ». Sau cùng có vị tỳ-kheo « Bạch Thế Tôn, con ghĩa rằng trong mỗi hơi thở ra vào con ghi nhớ lời dạy Thế Tôn ». Đức Phật khen vị này. Ngài dạy rằng : Sinh mệnh mình ngắn đến mức có thể tính bằng hơi thở. Nó ra mà nó không vào là xong.

Tôi nhớ không dưới 1000 lần. Chiếc xe đạp nhỏ xíu như vậy, hay chiếc xe tải 18 bánh to như vậy nhưng phần nó chạm mặt đường rất là ít so với tổng diện tích của nó. Thí dụ, bây giờ, tổng diện tích cái xe đạp là bao nhiêu ? thì phần chạm mặt đường của nó, phần nó lăn bánh trên đường không

đáng bao nhiêu hết. Chiếc xe 18 bánh cũng vậy. Nó to như vậy, nó nặng như vậy, mình đo tổng diện tích của mình là x, y gì đó, mình tính ra, tổng diện tích đó so với phần bánh nó chạm mặt đường chênh lệch rất lớn. Ở đây, cũng vậy.

Chúng ta một thân phận, có một kiếp đời, có sở đắc, có sở chứng bao nhiêu đi nữa, kể cả như hòa thượng Nhất Hạnh viên tịch trước tết này nè, hòa thượng có kiến thức hoành tráng, có sự nghiệp hoành tráng, có tiếng tăm hoành tráng, có một uy tín hoành tráng, cuộc đời hòa thượng là một chữ « hoành tráng » nhưng khi ra đi rồi thì chỉ còn lại mấy hũ xương thôi. Đệ tử họ cố ý. Cố ý họ lấy sạch không bỏ sót gì hết thì được 6 hũ. Tức là vừa di cốt vừa tro tàn, được 6 hũ. Chứ nếu xì lò điện, không xì lò củi, họ thiêu ở nhiệt độ cao thì chỉ còn lại một nhúm tro nhỏ xíu xiu thôi, một nhúm tro thôi. Ăn thua nhiệt độ, thí dụ, nhiệt độ lò thêu có thể lên đến 4000 độ nhưng lò thiêu của hòa thượng Nhất Hạnh kỳ rồi ở Huế, lúc cao điểm chỉ lên tới 1000 độ C thôi, trong khi lò điện nó gấp 4 lần như vậy. 4000 độ C, lò điện ấy, thì lúc đó không còn gì hết.

Cho nên, bữa nay ông Nhân đề nghị tôi chúc xuân bà con thì tôi nói rằng, xuân có gì đâu mà chúc, đó là một ngày buồn, đối với tôi, tôi nói thật lòng. Trên đầu 3 tác có thần linh. Đối với tôi Tết là một ngày buồn. Bà con đừng nghĩ, chắc ông ăn tết xa xứ. No. No. Không phải xa xứ. Đối với tôi Tết là nothing mà. Nó không có gì hết mà so có chuyện tui thân, nhưng mà ai nhắc tới Tết là tui nhớ tui thêm tuổi, tự nhiên khơi khơi tui đâu có chọc ghẹo trời đất tự nhiên tôi thêm tuổi, coi đã không?

Như năm nay tôi lên 54 rồi, các vị biết không? Năm ngoái là 53, tuổi Tây đó, tuổi ta năm ngoái 52. Sáng mai tuổi ta là 53 mà tuổi Tây lên 54 rồi. Mà tôi có tâm nguyện, sau 55 sau dịch, không dạy học, không giảng nữa, không cầm bút, không cầm micro nữa. Lúc đó chuẩn bị đi. Nếu thọ 75 thì còn đúng 20 năm, nếu thọ 70 thì còn 15 năm, còn dưới đó nữa thì càng kể càng thêm buồn.

Cho nên, nó có duyên lành đặc biệt. Duyên nhưng mà duyên ngẫu nhiên, sáng nay chúng ta có buổi học cuối năm giảng về đề tài bài kinh tiếp theo trong bộ Kalama Nhật tụng. Đó là kinh Nhất Dạ Hiền.

Sẵn tôi mở ngoặc, sau khi tôi đã nói về tựa « đêm ». Nhất Dạ Hiền theo Chú giải thì dịch là Đêm lành, đêm sống với tuệ quán.

Ratta = đêm, ekaratta = 1 đêm, bhadda = tốt lành, hay ho, tiếng Mỹ kêu « auspicious day/night » = một ngày lành hay một đêm lành, một đêm sống đạo, một đêm tuệ quán gọi là bhaddekarratta.

Có điều đặc biệt là, bài kinh này cũng như một vài bài kinh khác trong Tam Tạng Pali không phải được nhắc đến trong đời đức Phật Thích Ca Mâu Ni của chúng ta mà bài kinh này là bài kinh đã được nhắc đi nhắc lại nhiều lần trong đời Phật quá khứ. Nói vậy có nghĩa là từng câu từng chữ, nếu xé ra phân tích theo chú giải thì xứng đáng là Bát nhã tâm kinh.

Tâm kinh = bài kinh cần ghi nhớ, khắc cốt ghi tâm. Bát nhã = trí tuệ.

Bài kinh này đáng được kêu Bát nhã tâm kinh vì bài kinh này đáng để khắc cốt, ghi tâm, nhằm mục đích nuôi lớn trí tuệ giải thoát.

Bài kinh này được nhiều đời chư Phật nhắc nhở bài kinh này. Bài kinh có nội dung như thế này.

Bây giờ bản Pali, ở Việt Nam mình khi hòa thượng Minh Châu dịch xong, in xong kinh Trung Bộ thì có một nhạc sỹ phổ nhạc bài này đem đi hát. Tôi chỉ đọc sách tôi biết chứ tôi chưa từng nghe qua, chưa từng trực tiếp, nhưng mà đối với tuyệt đại đa số tăng ni có đọc. Đọc thì biết thôi. Chứ còn bên Thái, thì họ có đem bài này vào trong kinh tụng của tỳ-kheo. Bên Thái, có quyển kinh tụng cho tỳ-kheo và có quyển kinh tụng cho sa-di, trong quyển kinh tụng dành cho tỳ-kheo có bài này.

Bài này có nguyên văn Pali mà tôi thuộc lòng từ hồi rất xưa xưa xưa.

Atītaṃ nānvāgameyya, nappatīkaṅkhe anāgataṃ; Yadaṭītaṃ pahīnaṃ taṃ, appattaṅca anāgataṃ.

= Quá khứ không có truy tìm nó chi, không hoài vọng quá khứ, tưởng tiếc quá khứ, cũng không hoài vọng tương lai. Đối với quá khứ thì không tưởng tiếc mà đối với tương lai thì không hoài vọng. Paccuppannaṅca yo dhammaṃ, tattha tattha vipassati; Asaṃhīraṃ asaṅkappaṃ taṃ vidvā manubrūhaye.

= Chỉ có pháp hiện tại, tu tập tuệ quán chính ở đây.

Trong Chú giải giải thích: Quá khứ không truy tầm, chữ “truy tầm” và ước vọng ở đây là gì? Có nghĩa là sự nắm níu bằng tham ái và tà kiến, chỗ bài giảng sáng nay hơi nhưc đầu nha. Nếu bà con

bỏ túi được bài giảng này bà con mới hiểu vì đâu bài kinh này được gọi là Bát nhã Tâm kinh của Nam truyền. Mình không tưởng tiếc quá khứ mà mình cũng không hoài vọng tương lai, là sao? Cái này không hiểu thấy kỳ lắm. Ừa, đức Phật cũng từng dùng Túc Mạng Minh để Ngài nhớ về quá khứ, Ngài kể chuyện xưa mà? Mà đức Phật cũng từng dạy mình mà tu tập tinh tấn, thì mình cũng nhận được 5 quả lành, trong đó toàn tương lai không à:

1- Nếu tu tập đúng mức thì ngay thuở bình sinh, chứng đạo giải thoát, lúc trẻ, khỏe chứng đạo.

2- Nếu lúc trẻ, lúc khỏe không chứng được thì chứng đạo lúc cận tử.

3- Nếu lúc cận tử không chứng được thì lúc về trời thiên tử thánh nhân kèm cặp cho.

4- Nếu không đắc trên cõi trời khi gặp Phật ra đời là vị Thinh văn tốc chứng, chứng rất lạ. Lạ hơn mấy vị tu xiu xiu ền ền tới lúc gặp Phật rồi phải trải qua mấy chục năm trời trong rừng sâu núi thẳm, đói lạnh, bệnh hoạn, muỗi mòng, rắn rít, lam sương chướng khí, ma thiêng nước độc, bầm dập, bị đời trù dập, thì phi đủ điều mấy chục năm rồi mới chứng. Còn có vị gặp Phật nhanh lắm, đang làm công tử, đang làm ông hoàng, khanh tướng, công hầu sung sướng, vui vui, về về tự nhiên gặp Phật, Phật chỉ nói có một câu thôi “Vạn pháp tùy duyên sinh, vạn pháp tùy duyên diệt” là chứng cái rẹt. Phật chỉ đưa cái bàn tay ra “Thiện lai tử kheo!” là lập tức y bát có đủ, tăng tướng đoan nghiêm, như là một tử-kheo trưởng lão. Sướng như vậy.

Cho nên Ngài dạy, khi tu tập tinh tấn thì có 5 quả lành : 1- Chứng đạo giải thoát ngay lúc còn trẻ, còn khỏe; 2- Lúc cận tử; 3- Lúc về trời gặp các thiên tử thánh nhân; 4- Khi gặp Phật ra đời trở thành bậc tốc chứng Thinh văn.

5- Nếu trong thời gian dài không gặp Chánh Đẳng Giác, thì tự động, khi Ba La Mật Thinh văn chín muồi không được gặp Chánh Đẳng Giác thì Ba La Mật đó nó đẩy mình chuyển nguyện thành Độc Giác.

Đó là 5 quả. Các vị hỏi kinh nào ? Thì ở đây có 2 nguồn : Tăng Chi Bộ, phần 5 pháp & Chú giải kinh Tê ngu, Tiểu bộ, khaggavisana sutta.

Như vậy, Ngài cũng nói về tương lai mà tại sao ở đây Ngài dạy « Đừng tưởng tiếc quá khứ, đừng hoài vọng tương lai » có nghĩa là sao ?

Chú giải giải thích rằng : Đừng có nghĩ về quá khứ ở góc độ ngã và ngã sở tôi và của tôi, thí dụ « không biết kiếp xưa tôi làm gì, tôi ở đâu, mà bây giờ tôi như thế này » Rồi « không biết mai này những gì tôi làm, tôi tắt thở, tôi sẽ đi về đâu, tôi sẽ bị cái gì, tôi sẽ được cái gì ? » Thì cái đó là một cách nghĩ được tác động bởi Tham ái & Tà kiến.

Trong chú giải nói rất rõ, cái gọi là « Túc mạng minh » (trí nhớ tiền kiếp) chỉ là nhớ lại những danh sắc quá khứ đã vận hành ra sao trong quá khứ đó, kiếp a, b cách đây 6000 kiếp, 7000 kiếp, 200 kiếp, 291 kiếp, ... Ở kiếp đó, do phải chịu quả xấu từ 25 hay 14 của kiếp nào đó mà kiếp đó phải chịu sống nhiều với hỷ lạc hay khổ ưu.

Các vị nghe kịp, nghe kỹ không ?

Nhớ lại kiếp trước là chỉ nhớ lại như vậy. Tức là, kiếp nào đó do sống nhiều với 25 nên kiếp sau đó sanh ra hưởng hỷ lạc nhiều với hỷ lạc, tức là vui thân vui tâm ; Rồi kiếp nào đó do sống với 14 nhiều cho nên kiếp khác phải bị sống nhiều với khổ ưu, có nghĩa là khổ thân khổ tâm. Chỉ vậy thôi. Người ta nhớ tiền kiếp người ta nhớ vậy.

Tuy nhiên, vì để thuyết pháp cho đại chúng đa phần dưới trung bình, phải nói như vậy, nên đức Thế Tôn Ngài phải dùng đến ngôn ngữ và khái niệm tục đế, thí dụ “Kiếp đó ta là ông vua, ta đã có một vương quốc như thế nào, ta có hoàng hậu, hoàng tử ra sao, ta đã làm gì, sau kiếp đó ta đã bị đọa hay được về cõi trời,....” Ngài thuần túy nói bằng ngôn ngữ và khái niệm tục đế. Chứ đúng ra, nếu gặp bậc thượng căn, thượng trí Ngài không kể mấy chuyện cụ thể như vậy, Ngài chỉ nói mấy câu, thí dụ như này tôi trích dẫn “Các pháp do duyên mà có, các pháp do duyên mà mất”, « Mọi thứ đều là lắp ráp, không có gì là 1 » Xong. Hoặc là « Thấy chỉ là thấy, nghe chỉ là nghe, ở đây chỉ có sự thấy, chỉ có cái nhìn chứ không có người thấy, không có người nhìn. Ở đây chỉ có âm thanh và chỉ có sự nghe của nhĩ thức không có người lắng nghe, không có ai ghi nhận âm thanh và tiếng động hết » Ngài chỉ nói vậy thôi, chứ Ngài không sử dụng đến những khái niệm và ngôn ngữ tục đế. Nhớ nha. Đối với bậc thượng trí thì chư Phật giảng dạy như vậy đó. Cho nên, bài kinh này bắt đầu như thế nào ?

Quá khứ không tưởng tiếc, tương lai không hoài vọng = Không nghĩ về quá khứ, tương lai bằng ý niệm « Tôi » « Của tôi », Tôi đã làm gì, tôi sẽ bị gì, tôi sẽ được gì, mà cứ nhớ rằng : Luân hồi là dòng chảy, trong đó 13, 14, 25 tiếp nối nhau. Ta sống nhiều với 14 thì ta sẽ sanh ra trong kiếp sống đầy toàn khổ ưu không, khổ thân khổ tâm. Còn nếu ta sống nhiều với 25 thì để ra ta hỷ lạc, sướng thân sướng tâm. Chỉ vậy thôi. Nhớ cái đó, cái đó quan trọng lắm.

Paccuppannañca yo dhammañ, tattha tattha vipassati; Asamhīrañ asaṅkappañ tañ vidvā manubrūhaye.

Có nghĩa là khi không nghĩ về quá khứ, không hoài vọng tương lai, thì chỉ còn hiện tại để mà sống với nó. Mà sống kiểu gì? “vipassati” , là sao? Quan trọng lắm.

Vipassati = Nó ra sao thấy nó như vậy. Vì có một câu này rất quan trọng, bà con phải nhớ. “Tất cả chúng ta thích nhìn vấn đề từ góc độ của mình hơn là mình đánh giá như nó là” Cho nên trong tiếng Mỹ có câu là: Mình nhìn nó không phải như “they are” (= như nó là) mà như “we are” (= như mình là). Có nghĩa là mình như thế nào thì mình đánh giá vạn hữu, sự vật như từ góc độ của mình.

Tôi nói bà con nghe kịp không?

Lẽ ra mình nhìn mọi sự như nó là, còn đằng này đa phần, mình như vật như mình là. Có nghĩa là mình từ góc độ của mình, mình đánh giá nó đẹp hay là xấu, ngon hay là dở, thơm hay là hôi. Cho nên, tôi kể hoài câu chuyện, một ông thiện nam hỏi vị thiền sư “Phật pháp có thể thu gọn trong một câu được không?” Vị thiền sư lấy cây que gỗ, vạch một đường trên đất, rồi ngài hỏi “Vạch này dài hay ngắn?” Thì ông thiện nam nói “mình phải so với cái gì mình mới nói nó dài hay ngắn, chứ còn có đường vạch đâu có nói được dài hay ngắn”. Ngài nói, “đó, đó, nội dung Phật pháp là như vậy đó”. Ông nghe ông hiểu liền. Câu chuyện kể vậy thôi. Nhưng ông hiểu là hiểu cái gì? Thế giới chỉ là thế giới của so sánh thôi. Tại sao mình thích cái này, mình ghét cái kia, tại sao có xấu có đẹp, tại sao có thích, có ghét là so sánh. Lẽ ra trong cái nhìn của vị A La Hán, nó là danh, nó là sắc, nó là sanh, nó là diệt, nó như thế nào thì vị đó thấy y chang như vậy. Còn mình thì không, mình thì mình có so, cái này cao, cái này thấp, cái này đẹp, xấu, trắng đen, thơm, hôi, ngon, dở, xa gần, trong ngoài, trên dưới, đông tây, nam bắc, bạn, thù, thân sơ,.... Khi mình sống quá nhiều với sự phân biệt như vậy nó mới nảy sinh ra rối rắm.

Trong khi “Paccuppannañca yo dhammañ, tattha tattha vipassati” = Nó ra sao thấy nó như vậy, thấy nó như nó là, không phải thấy vạn hữu từ góc độ của mình. Đa phần mình khổ vì mình nhìn vấn đề từ góc độ của mình, mình thấy nó như mình là không phải như nó là.

Asamhīrañ asaṅkappañ tañ vidvā manubrūhaye.= Với cái nhìn như vậy đó, với tinh thần nhận thức của hành giả niệm xứ “Nó sao thấy vậy, không thêm bớt, không có áp đặt, gán ghép lên đó một khái niệm, một ý niệm, một nhận thức, một so sánh nào hết,...” nó sao thấy nó như vậy, thì lòng không dao động trước cảnh đời.

Dao động là sao? Thích là một kiểu dao động, ghét là một kiểu dao động. Bình thường tâm mình nó như vậy, khi mình thích mình nghiêng qua đây, mình chạy theo nó, mà mình ghét thì mình né qua bên, mình tránh nó. Đó là dao động. Trong khi bậc thánh cứ thẳng đường mà đi, thẳng đường mà đi. Còn mình thì không. Hễ nó thích thì chạy theo, nghiêng về nó, còn ghét thì mình né nó, lúc nghiêng qua đây, lúc né qua đây. Mình không yên, bồn chồn, dao động, lách chách, lạnh chanh.

Còn bậc thánh thì không, nó như thế nào thì mặc xác nó. Nó xảy ra ngay trước mắt mình thì biết, chỉ biết nó là nó, nó xảy ra ngay lỗ tai mình thì biết âm thanh đó là âm thanh không. Hết. Không có diễn dịch, không có so sánh gì hết. Nhờ vậy nó bớt khổ.

Phải nói, bây giờ bà con còn trẻ, còn khỏe, bà con nghe bài kinh bà con thấy hơi kỳ kỳ, thấy như nói chuyện trên trời á, mình sống mà sao cảm mình phân biệt, nhưng không, sẽ có ngày bà con thấy, người họ thật sự đơn giản, họ sống nhàn lắm. Có người ăn họ chỉ cần no, cần lạnh chứ không cần ngon. Cần lạnh là sao? Là không ăn đồ độc. Cần no là sao? Nghĩa là miễn sao không đói là được rồi. Còn lạnh là miễn sao nó có lợi cho sức khỏe chứ không cần vừa miệng. Đời sống đơn giản.

Mà đặc biệt, tôi đề ý cái này. Mấy người mà cuộc đời họ, một là họ là bậc minh triết, dân ăn học cao cấp, cái đầu biết suy nghĩ; hai là người từng trải qua nhiều cảnh đời ngang trái thì mấy người đó họ có khả năng tự tại lớn hơn người thấp ngà, công tử bột. Tôi thấy cái đó có, trong đời tôi tôi có dịp thấy cái đó.

Những người được nuông chiều lâu ngày mình phải xài chữ “sướng quá sanh tẻ”, khi được chiều chuộng lâu ngày họ như đứa bé vậy, họ dễ bị sốc, họ dễ bị tác động một cách tiêu cực từ ngoại trần, ngoại cảnh, ngoại vật. Người ta sống nội tâm = hướng về bên trong, nghiêng về nội quán; Còn họ sống nội tâm là sống bằng tâm của ông nội, có nghĩa là suốt ngày đòi cái đòi cái này, đòi cái kia, không được là không chịu. Cho nên, “sống bằng nội tâm” phải hỏi kỹ là nội tâm là sao? Nghiêng về nội quán, hay sống bằng tâm ông nội, mà có người nội có 2: ông nội, cha nội, rồi có người ông cố nội nữa, sống như là cha người ta vậy đó. Khi tự mình nuông mình riết mình hư. Hành giả là người mẹ, người thầy nghiêm khắc đối với bản tâm của mình. Hành giả phải như vậy.

Tây có câu hay lắm: “Nên bao dung, dễ dãi với người, nhưng nên nghiêm khắc đối với bản thân.”

Trong đạo Phật cũng có tinh thần đó “Đối với tất cả chúng sanh tha được thì tha, thương được thì thương, giúp được thì giúp nhưng với bản thân là phải cân cân, nghiêm khắc, nghiêm túc, khắt khe”.

Trong kinh có. Chữ giới luật, giới = lẫn ranh, luật = vinaya có nghĩa là control, tame, là hướng dẫn, là uốn nắn.

Chữ vinaya trong Pali nó hay lắm. Khi “Vinaya” dịch qua chữ “Luật” tôi phải nói đó là bôi tro trét trấu cái hay của tiếng Pali, chữ “Luật” mà đem đi dịch “Vinaya” là bôi tro trét trấu, làm xấu mặt cái hay của từ ngữ đức Phật dùng, từ ngữ đức Phật dùng “vinaya” hay lắm, Vinaya có nghĩa là “Sự điều phục, huấn luyện, thuần hóa” Chữ Vinaya hay vậy đó, hay lắm, tới hồi dịch qua chữ “Luật” nó ban hành không còn gì hết, dở ẹc. Nghe chữ “luật” vừa khô khan, vừa máy móc, mà nó vừa đòi, mà nó ngộ ngộ, nó không linh, nó thiếu nét tâm linh trong đó. Trong khi chữ “vinaya” rất là hay, chữ vinaya= thuần hóa, huấn luyện, điều phục mang tính nội tâm không phải Luật hiểu kiểu hời hợt nông cạn như ngoài thế gian, chữ luật/ law đó là không phải.

Chữ Luật rất là hay.

Thương được thì thương, tha được thì tha là đối với người khác. Đối với mình là phải cân cân, nghiêm khắc, nghiêm túc, khắt khe, cho nên « tuệ quán chính ở đây »

Asamhīram asaṅkappam = Không bị dao động, không bị lệch lạc, trong cái nhìn, trong cái sinh phong, trong cách sống. « tam vidvā manubrūhaye”.

, = ngay bây giờ phải nỗ lực

ko jaññā maraṇam suve; = Ai mà biết được cái chết của ngày mai.

Hai câu này, trong chú giải giải thích thế này.

Đa phần chúng sanh trong đời sống, thấy quả lành thì chạy theo, thích ngon, thích đẹp, thích thơm, thích sướng, nhưng đó là đối với quả lành, còn đối với nhân lành là bố thí, trì giới, thiên định, kham nhẫn, trí tuệ,... thì đối với nhân lành thì mình hèn. Quả lành thì muốn có liền mà nhân lành thì mình toàn hèn không. Trong chú giải giải thích vậy đó, toàn là hèn không, có nghĩa là “để mai làm, để mốt làm” mà trong khi cái mình thích.

Nói cho dễ hiểu: Phạm phu mình, quả lành muốn có ngay mà nhân lành thì hèn, cho nên, Ajjeva kiccamātapam ko jaññā maraṇam suve; tức là Phải nỗ lực ngay từ bây giờ, ai mà biết được cái chết sẽ đến lúc nào, là chỗ đó. Bởi vì, quả lành mình làm lơ nó, nhưng nhân lành đặc biệt phải làm ngay bây giờ. Bởi vì sao? Vì mình không biết mình sẽ đi lúc nào. Nhớ cái đó. Câu kinh này nó sâu chỗ đó. Nhớ cái đó.

Quả lành thì ai cũng muốn có ngay tức khắc, nhưng nhân lành thì ai cũng hèn. mà các vị biết không, khi mình hèn, hèn có nghĩa là gì? Hèn là chưa làm, mà chưa làm có nghĩa là gì? Là không làm. Làm ơn nhớ cái đó. Hèn có nghĩa là chưa làm, chưa làm mới hèn chứ. Chứ còn đang làm hoặc đã làm mình đâu xài chữ “hèn”, hèn có nghĩa là chuyện chưa xảy ra, mà chưa xảy ra có nghĩa là trước mắt nó không có.

Mà đối với việc thiện mà không có thì chỉ cần tất thờ không biết đi về đâu. Và tôi đã nói không biết bao nhiêu lần.

Trong kinh dùng ví dụ con rùa mù 100 năm trôi đầu lên 1 lần, trong ngẫu nhiên hạn hữu nào đó cái đầu nó thò lên ngay chóc lỗ ván đang trôi trên biển, trong kinh đức Phật Ngài dạy, chuyện con rùa mù 100 năm thò đầu lên một lần, cơ hội nó tình cờ, ngẫu nhiên, trùng hợp chui vô lỗ ván, chuyện đó khó lắm, chuyện được làm người còn khó hơn như vậy nữa.

Bây giờ mình lựa ví dụ khác cho gần mình bây giờ nè. Cái kia biển thấy ghê quá. Các vị tưởng tượng: 1 lít gạo các vị để trong hũ, trong đso có 1 hạt làm dấu, bôi mực đỏ lên một hạt gạo, trộn trong 1 lít gạo trắng, rồi các vị mới một alf nhắm mắt hoặc nhìn chỗ khác, thò tay trong hũ gạo, bốc ra, cơ hội bốc trúng hạt gạo làm dấu, các vị nghĩ dễ hay khó? Tôi nghĩ rất là khó. Một lít gạo biết bao nhiêu hạt các vị, mà bây giờ, chỉ có một hạt mình đánh dấu màu đỏ thôi, mình đem nhuộm đỏ nó đi, rồi mình bỏ vô keo mình nhắm mắt lại hoặc mình nhìn ra chỗ khác, xong mình thò tay vô cái hũ bốc, thì các vị nghĩ, bao lâu mình bốc trúng hạt gạo mà mình đã làm dấu đó? Chuyện đó giống chuyện con rùa mù vậy, khó.

Cho nên, mang thân người không trau dồi trí tuệ, không trau dồi nhận thức, không trau dồi thiện pháp thì cơ hội quay lại khó vô cùng. ko jaññā maraṇaṃ suve.

Na hi no saṅgaram tena, saṅgaram tena trong chú giải giải thích là “không ai có thể biết được ngày mai mình sẽ ra thế nào mà, ở đời đừng có hòng mà đi tìm một cái hứa hẹn từ ở đâu hết.

Chữ “saṅgaram” có nghĩa là hứa hẹn, bảo đảm, chữ này nhiều nghĩa lắm, nhưng ngay chỗ này có nghĩa là “hứa hẹn, bảo đảm” tức là, trong cuộc đời này không có hứa hẹn, không có một bảo đảm nào là: Chúng ta sống đến bao lâu? Chết rồi sẽ đi về đâu? Không có. Hứa hẹn đó nó nằm ngay bản thân ta, tại đây và bây giờ.

Bói tương lai không bằng tạo tương lai. Không chịu học mà đi hỏi ông thầy bói “Chứng nào tôi làm bác sĩ?” thì chuyện đó không bao giờ có. Nhớ nha. Chuyện đó không bao giờ có. Cho nên, phải tự mình tạo tương lai, không ai bói được hết, chỉ mình mình bói ra thôi.

mahāsenena maccunā = Không ai bảo đảm cho mình được, không ai hứa với mình, mình sẽ an toàn trước đại quân thần chết.

Đại quân là gì? Trong đây mới giải thích:

Mình giả định cái chết là một ông vua đối phương, thì ông vua đó dưới tay ông có biết bao nhiêu triều thần thuộc hạ binh lính. Thì cái chết mình giả định là một ông vua, thì dưới tay nó biết bao nhiêu cơ hội, biết bao nhiêu hoàn cảnh để dẫn đến cái chết cho mình. Thì tất cả những cái đó được gọi là lính của ông vua thần chết.

Trong đây giải thích thế này, giả định thần chết là một ông vua, thì dưới tay ông này có biết bao nhiêu là thằng lính nó có thể bắt mình về bất cứ lúc nào.

Trong đây kể rõ: Thiên tai, nhân họa, có nghĩa là tai trời, ách nước, tai bay, họa gởi, rồi những tai nạn lửa cháy, nước lũ, hồng thủy, sóng thần, về động đất, rồi chiến tranh can qua, giặc cướp, kẻ thù, bệnh tật, tai nạn, tai bay họa gởi, cây ngã đá đè, gió độc, côn trùng, độc xà mãnh thú,... có bao nhiêu thứ có thể mang mạng mình đi.

Cho nên, mahāsenena maccunā, trước đại binh đoàn của thần chết thì mình né không nổi. Các vị đếm trong đời các vị có bao nhiêu người tự nhiên sống cho tới 100 tuổi mà không bệnh, chuyện đó không có. Thứ hai, khi 90, 95 tự nhiên yếu yếu, lặn ra chết, số này rất là hiếm. Mà 99% là trước khi tuổi già tới là mình phải bị đủ thứ bệnh, nếu tuổi trẻ vô bệnh thì tuổi già trước khi chết, nó phải giạt mình sao đó mình mới chịu chết: xương giòn, dễ gãy, loãng xương, sảy tay một cái là coi như gãy tay, gãy chân. Bó bột nó đâu chịu lạnh, nằm rên ư ư, cơm cháo đứt vô miếng được miếng mát, rồi hôi hám, tanh tươi, tiêu tiểu tại chỗ, nó oải. Vợ chồng con cái, lúc đó ai lo được cho ai?

Tui quý lắm, tui thương các hòa thượng lớn tuổi, đã nói hòa thượng ai tôi cũng quý hết, mà đặc biệt, tôi đang nói về những vị lớn tuổi á. Tôi nhìn hình ảnh hòa thượng Trí Quang, hòa thượng Quảng Độ, hòa thượng Nhất Hạnh, hòa thượng Thanh Từ, mấy vị đó toàn 90 không. Phải nói hồi trẻ lưng lầy, anh kiệt như thế nào, tới hồi lớn tuổi nhìn thấy thương lắm, cặp mắt, nhìn ánh mắt mệt mỏi lắm. Bao nhiêu hào khí, bao nhiêu hùng tâm tráng chí thời tuổi trẻ, khi bước qua hàng 8- bắt đầu nó leo lét rồi. Bước qua hàng 9- là chỉ ngồi ngó mông ra ngoài, chờ thời gian tới, từng đêm, từng đêm, nghe tiếng thằn lằn kêu trên vách, nghe từng bước đi của thời gian, nghe tiếng đinh gõ quan tài nó văng vẳng bên tai. Khi bước vô hàng 9- nó leo lét như vậy đó. Mà hòa thượng có phòng ốc, đệ tử, thị giả,... mấy người ngoài đời còn thăm nữa. Nhà quê, rồi trong nhà vách lá bên mé sông, nghe còi tàu chạy đêm, thằn lằn kêu trên vách, văng khuya kéo kẹt hoặc trong nhà có treo cái đồng hồ kêu cộc cạch, cộc cạch, nó nản lắm. Đó là đại quân của thần chết là như vậy.

Cho nên, Evarṁvihārim ātāpim ahorattamatanditam = Sống thường xuyên suy niệm như vậy thì đêm ngày không bỏ sót lúc nào hết. Bởi vì đêm là một bước chân thần chết. Ngày là một bước chân của thần chết.

Các vị nhìn mấy người đi bộ các vị thấy không? Dỡ chân lên, chân phải bước tới, rồi chân trái bước tới. Hễ chân phải bước tới thì nó ở trước chân trái lúc đó ở sau đứng không? Rồi sau đó khi chân trái bước tới thì chân phải lùi ra phía sau. Nó đâu phải lùi không, lát sau, tích tắc nó chồm lên đằng trước, lúc bấy giờ chân trái nó nằm phía sau, chân trái nó mới đẩy ra đằng trước lúc đó chân phải bị rút ra phía sau, mà cứ như vậy, trước sau trước như vậy nó làm nên cái gọi là hành trình. Nó làm nên cái gọi là bước đi của chúng ta. Nhớ ha.

Ở đây cũng vậy, ngày và đêm. Hôm qua là ngày chủ nhật, tới 12 giờ đêm nó chuyển qua ngày thứ hai, tới 12 giờ đêm sau thì nó tới ngày thứ ba,... đó là cách tính của người thời nay. Ranh giới từ ngày trước ngày sau nó được tính từ ranh 12 giờ khuya. Nhưng ngày xưa bên Ấn Độ thì không. Ngày xưa bên Ấn Độ, đêm họ tính 3 canh: Đầu, giữa và cuối. Hoặc bên Ấn Độ họ tính: Ngày = từ lúc mặt trời lên đến mặt trời lặn. Đêm = từ lúc mặt trời bắt đầu lặn, đến lúc mặt trời mọc ngày hôm sau. Cứ như vậy.

ahorattamatanditam = Người thường sống trong lý tưởng giải thoát, lý tưởng nhằm chán sanh tử thì họ không có lý do gì họ hưỡn đãi, lai rai, âu ơ ví dầu, trông đợi mình trẻ khỏe, sống đời hưởng hoài. Chuyện đó không có. Mà đừng hiểu lầm : Đạo Phật không bi quan, đạo Phật tiêu cực, đạo Phật kêu mình sống trong sợ hãi và nhằm chán, sống thiếu lửa. Không phải, đạo Phật không có dạy sống kỳ cục như vậy.

Nhiều người hiểu lầm. Tại trên mặt nổi, mình thấy đạo Phật nói toàn chuyện thấy ghê không à. Nhưng mà có sống trong đó mới thấy: Khi sống hết mình với học, với hành lúc đó tính ra mình sống vui hơn người không biết đạo. Là vì sao? Vì luôn trong tư thế sẵn sàng coi cái chết nó tới, cái chết ở ngoài gõ cửa trong đây mình không run. Trong khi người hành giả đang hoảng tinh tán họ vẫn đi bộ, họ vẫn nhìn mây trời, ngắm trăng bình thường nhưng luôn luôn họ ý thức rất rõ, là “buổi chiều nay có thể là buổi chiều cuối cùng, sáng nay có thể là buổi sáng cuối cùng, đêm nay có thể là giấc ngủ cuối cùng, bữa ăn này có thể là bữa ăn cuối cùng, cuộc gặp gỡ này có thể là cuộc gặp gỡ cuối cùng”, luôn luôn và luôn luôn. Và đặc biệt nhất, mỗi ngày khi khóa cửa luôn niệm thế này: “Biết đâu khóa là mình, mở là người khác”.

Bà Ajahn Naeb dạy vậy, mỗi lần khóa cửa, đầu đi chợ hay qua hàng xóm, hoặc là đi xa mấy ngày mấy tuần không cần biết, khi bóp cái ổ khóa hoặc là vặn cái ổ để lock lại là niệm như vậy. Bây giờ mình khóa nhưng không biết lúc mở là người khác mở hay ai mở đây. Bởi vì lúc mình chết rồi. Mình chết rồi người mở là ai chứ không phải mình. Cho nên, đêm ngày không mệt mỏi.

Ở trong đây các ngài giải thích thế này: Ngày nào mình còn nhìn cái thân, cái tâm này từ góc độ TÔI, CỬA TÔI thì lúc đó mình còn nhìn ngoại trần, ngoại vật cũng từ góc độ đó. Không biết nói trong room hiểu không?

Khi mình còn nghĩ đến có một cái Tôi thì dĩ nhiên nó phải có cái “Của tôi” chứ, có một cái tôi, có một linh hồn, có một bản ngã, có một tự ngã, khi nghĩ còn có một cái tôi thì dĩ nhiên còn cái của tôi. Mà hễ còn cái tôi và của tôi thì dĩ nhiên, nó còn cái gì nữa? Còn cái ngã bên ngoài nữa, còn cái “hắn, của hắn, cô ấy, của cô ấy, bà ấy của bà ấy, họ và của họ” Khi còn có của đây và của ngoài kia thì sao? Thì còn thương, thích, ghét, sợ. Hễ còn thương thích, ghét sợ thì trước mắt còn khổ. Chính vì còn thương thích ghét sợ cho nên còn tạo các nghiệp thiện ác, đa phần ác nhiều hơn thiện.

Phần này nhiều người họ không để ý chỗ này.

Khi không có cái nhìn đúng đắn biết rằng “Mọi sự do duyên mà có, có rồi phải mất”, không biết rằng: “Mọi thứ không có gì là 1, tất cả chỉ là sự lắp ráp” thì dĩ nhiên còn thích ghét. Hễ còn thích ghét thì còn trốn khổ tìm vui, còn có tham sống sợ chết. Vì trốn khổ tìm vui, ham sướng sợ khổ, còn tham sống sợ chết nên chuyện gì mình cũng làm bất kể thiện ác.

Nhiều người họ hiểu lầm thế này, họ tưởng đâm cha chém chú, đâm heo thuốc chó, đốt nhà giết người cướp của mới gọi là ác. Không.

Trong kinh A Tỳ Đàm ghi rất rõ: Phút giây nào, đầu mình ngồi im lim dim đi nữa mà tâm bất thiện có mặt thì đầu trong màu áo xuất gia, trong danh phận thiên sư, hòa thượng, thì hễ tâm bất thiện

xuất hiện nó vẫn là bất thiện. Mình có là đứa bé, người đàn bà rách rưới một gã hành khất bên đường nhưng nếu lúc đó mình có tâm lành có nghĩa là tâm lành đang có mặt. Chứ đừng có nói “thân phận đó là không ác”. No. Chỉ có La Hán mới hết thiện, ác. Còn hễ phàm phu không thiện thì ác, không ác là thiện, Thiện ác này không tính trên thân phận của mình mà tính trên khả năng hàm dưỡng, tài bồi của mình trong nhiều đời, nhiều kiếp.

Cho nên, giá trị con người không phải thân phận trước mắt đâu. Mà nó chính là công phu tu dưỡng của mình. Nhớ cái đó.

Cho nên, cứ nhớ thế này: Khi còn thích ghét, còn theo đuổi & trốn chạy. Để thực hiện theo đuổi & trốn chạy thì đa phần mình làm chuyện tâm bậy, mà mình không biết. Mình cứ nghĩ bậy là xã hội, pháp luật lên án mới bậy, nhưng mà không, khi nào mình sống nhiều với tham, sân, si, ái, mạn, kiến, nghi, ghen tị, bunn xin, so đo, kèn cựa, toan tính ... thì lúc đó chính là ác đó. Ác là bất thiện. Mà dầu cái ác nhỏ xíu, kín đáo âm thầm, mình trù mèn tất đên, khóa cửa chui vô hang núi sâu thì cái cái ác đó vẫn được ghi sổ một cách rất tự nhiên. Nó vẫn được ghi sổ lại và sẽ có ngày tính sổ.

Có nhiều người họ nghĩ: Cái ác là phải xã hội, pháp luật lên án mới là ác. No. No. Trong đạo Phật không nói như vậy.

Theo trong tinh thần đạo Phật, cái ác xã hội và pháp luật lên án là một đồng phân. Còn cái ác âm thầm trong bụng mình là 1 cục phân. Nó khác nhau chút đó thôi. Dầu là 1 cục hay một đồng, một đồng ngoài đường hay đồng trong nhà, trong phòng riêng hay là một đồng mình để trong tủ lạnh thì vẫn là phân hết. Chứ mình không thể nói “No. Đồng ngoài đường mới là đồng phân, đồng trong tủ lạnh không phải đồng phân”. No. No. Các vị thử làm bãi đi, tôi nói hơi mất vệ sinh, nhưng làm thử đi, làm bãi xong cho vô bịch nylon để vô tủ đá, coi nó là phân hay là chuối chiên? Nó cũng vẫn là phân. Nó vẫn là phân. Rồi giờ các vị để ngăn lạnh vẫn là phân, vô ngăn đá cũng là phân. Thôi giờ mình đổi tông, đem chiên, nhúng bột chiên, coi nó ra cái gì? Cũng là phân. Giờ mình nấu súp, thả vô nó rã rời ra, cũng là phân. Chứ mình không thể nói: Không đâu, tôi có ngũ vị hương, tôi có táo tàu, nhân sâm, câu kỷ, hoài sơn tôi bỏ vô rồi, giờ nó đâu còn là phân. Thì các vị ăn đi, chứ em xin kiếu, nha. Em không dám húp cái tô đó bởi vì nó là phân. Ok?

Một muỗng đường để cạnh lu muối vẫn là muỗng đường. Một muỗng muối để cạnh lu đường vẫn là muỗng muối. Tôi nói để bên cạnh nha.

Hoặc là nói cách khác: Cầm muỗng muối đứng giữa ruộng mía, muỗng muối vẫn mặn. Cầm viên kẹo bơi ra biển ngậm viên kẹo vẫn ngọt. Chứ mình đừng nói, chung quanh tôi biển không viên kẹo không còn là ngọt nữa. Sai. Dầu đang lội ngoài biển, nhưng viên kẹo ngậm trong miệng mình vẫn ngọt. Dầu đứng giữa ruộng mía mênh mông mấy ngàn mẫu thì muỗng muối trên tay mình vẫn mặn. Mình có thân phận một thiện sư, một hòa thượng, một học giả, một tăng ni cư sĩ thâm niên nhưng mà miễn là còn chút bất thiện thì bất thiện đó vẫn là bất thiện, chứ đừng có nói “tu mấy chục năm sao bất thiện nổi” Sai. Sai.

Một muỗng muối để giữa rẫy mía vẫn là muối. Một miếng bất thiện trong lòng người tu hành kinh thiên động địa vẫn là bất thiện. Nhớ nha.

Chứ nhiều người tưởng lầm. Tưởng là Ác đây phải là cái gì xã hội và pháp luật lên án là cái sai thứ nhất. Cái sai thứ hai nghĩ là “chắc một chút ác không sao”. Không được.

Mặc dù trong kinh đức Phật có dạy bài kinh này, bài kinh này trong Kalama 3 chúng tôi có sưu lục bài kinh này để cho bà con bớt teo. Ngài dạy rằng “Có những người, một tí bất thiện không đủ đưa họ vào địa ngục, nhưng có những người một tí bất thiện dư sức đưa họ vào bất thiện.” Là vì sao? Là vì, khi một người có quá nhiều công đức, thì một tí bất thiện nó không thấm vào đâu hết, Ngài nói giống như nắm muối thả vào dòng sông không nghĩa lý gì hết. Nhưng nắm muối bỏ vô chén là tình hình nó khác. Một nắm muối bỏ vô chén là cái chén hết uống luôn. Bỏ vô chén nước là hết uống. Nhưng nắm muối thả vô dòng sông thì trời đất vẫn không hề thay đổi tí ti gì hết, cá vẫn lội và mây vẫn bay trên trời. Ok.

Có những người khi họ tu tập nhiều, phước báu nhiều, cũng tội đó nhưng nó không đáng kể, không đủ đưa vào địa ngục. Nhưng không đủ nghĩa là sao? Có nghĩa là, nó không thành trọng nghiệp bắt buộc phải xuống địa ngục. Đừng nghĩ mình có thể xù được nó.

Bởi vì sao? Vì trong đạo Phật không có bù trừ. Bù trừ là sao ta? Bù trừ là tôi đi ăn cướp, giết người, đốt nhà xong về tôi xây chùa to đùng, coi như huê. No. Cái đó là bù trừ trong đạo Phật không có cái đó.

Nhưng trong kinh điển nhìn nhận có sự lẩn lút, thì có. Lẩn lút là sao? Có nghĩa là, lẽ ra vào thời điểm đó chúng ta phải chịu quả bất thiện, nhưng chúng ta có quá nhiều phước nó mạnh hơn cái bất thiện đó nên nó lẩn vào thời điểm đó. Lẽ ra lúc đó mình bị ai đó chửi, bị đánh lúc đó, nhưng có phước khác nó lớn hơn, cho nên, nó lẩn nghiệp bất thiện. Nhưng mà, nghe như vậy, làm ơn nhớ, nó khác bù trừ.

Bù trừ là lấy cái thiện mua lại cái ác đã làm. Cái này không phải mua mà lẩn. Lẩn cho đến được lúc nào thì lẩn. Thí dụ 9h15 mình phải bị cái đó, nhưng 9h15 nó có cái thiện nghiệp khác mạnh hơn nên cái đó tạm thời nó không cho quả. Nhưng mà qua tới 10h15 thì nhằm ngay lúc không có thiện nghiệp nào hết là lúc đó mệt đó. Lúc qua tới 10h15 thì lúc đó không có thiện nghiệp nào bảo vệ mình hết, lúc đó ác nghiệp hồi nãy, ác nghiệp lúc 9h15 bây giờ nó bắt đầu nó kêu cửa bấm chuông nè. Ra tính với nó, ra mà trả nợ với nó. Lẩn mà lẩn vậy đó. Còn có trường hợp lẩn hoài đến lúc mất hiệu lực thì thôi, thí dụ 10h15 mà vẫn có phước khác xuất hiện bảo vệ mình, 11h15, 1 tháng sau, 1 năm sau, 10 năm sau, 15 năm sau, luôn có phước kiếp trước chen vô bảo vệ mình, thì đến lúc mình Niết Bàn là coi như xong, vô hiệu. Nhớ nha. Mình Niết Bàn, chúng La Hán coi như vô hiệu. Mà nghe nó đã thiệt, nhưng mà không có dễ đâu.

Bởi vì, Ai phước nhiều đến mức mà nó lẩn hoài như vậy? Ai? Khó lắm. Người đó hiếm lắm. Thí dụ, trong kinh nói, vị Chánh Đẳng Chánh Giác, phước Ngài trong trường hợp đó, có nghĩa là có nhiều bất thiện quá khứ mà nó không chen vào được. Thí dụ như trong kinh nói: Độc Giác, Thịnh văn giác còn có thể bị người ta giết, nhưng Chánh Đẳng Giác luôn luôn viên tịch bằng cái chết tự nhiên và, chư Phật ba đời mười phương luôn luôn và luôn luôn như vậy. Vị Chánh Đẳng Chánh Giác không bao giờ bị tử thương, tai nạn, các Ngài luôn luôn và luôn luôn viên tịch bằng cái chết tự nhiên và được sắp xếp bởi chính Ngài.

Thí dụ, đức Phật Thích Ca Mâu Ni, khi Ngài thấy duyên hóa độ đã mãn, thì Ngài xét thấy đã đến lúc đi được rồi, ở lại cũng không làm gì thêm được nữa, thì Ngài mới, trong kinh nói là “chánh niệm, tinh giác, xả bỏ thọ hành”. Có nghĩa là sao? Có nghĩa là quyết định rằng thân này chỉ tồn tại trong đúng 90 ngày nữa mà thôi. Và kể từ giây phút đó là Ngài không có dùng thiên định để can thiệp nó nữa. cứ để cho nó diễn tiến, vận hành như bao nhiêu thân xác già nua khác.

Chứ còn trong kinh nói, chư Phật không tham sống sợ chết, tuyệt đối không tham sống sợ chết, nhưng thể lực chư Phật kinh khủng lắm, nó nhiều đến mức tôi không dám nói cho các vị biết luôn. Tại vì tôi không muốn các vị bị sốc, các vị thấy ghê, chuyện phong thần quá cho nên dẹp dẹp. Chỉ nói là Ngài khỏe lắm, vậy thôi. Còn về Tâm lực chư Phật Chánh Đẳng Giác, các vị nhớ lúc Ngài mới thành đạo không? Ngài có thể nhịn ăn trong 49 ngày. Các vị tưởng tượng đi, 1 tuần 7 ngày, 7 lần 7 49, suốt 7 tuần như vậy Ngài không ăn, không uống gì hết. Mình đâu có được. Mình 3 phút không thở là hết, 3 ngày không uống là chết, 3 tuần không ăn là chết, mà Ngài thì mấy con số 3 đó không nghĩa lý gì hết. Ngài có thể nhập Diệt Thọ tưởng định, Ngài nhịn thở trong 1 tuần mà. 1 Tuần không cần thở. Còn nhịn ăn, nhịn uống có thể suốt trong 7 tuần. Dễ sợ như vậy. Khiếp như vậy.

Thể lực và tâm lực Ngài kinh khủng. Nhưng khi Ngài quyết định Ngài không muốn sống nữa, cái duyên nó đã mãn rồi thì sao? Ngài chỉ nghĩ trong bụng “để cho nó vận hành tự nhiên như bao nhiêu thân xác già nua khác, ta không can thiệp nữa” “bùm”. Khi Ngài có suy nghĩ như vậy thì đại địa chấn động, bởi vì đó là một quyết định mà đem lại sự thiệt thòi cho không biết bao nhiêu người. Nhưng giờ cái duyên mãn thì đâu có lộ da sống đời được đâu. Cho nên, ở đây, trong kinh không hề nói chuyện bù trừ nha, không có. Chỉ có lẩn lút thôi. Mà đã nói lẩn là những bậc đại phước kia. Chẳng hạn như đức Phật. Dĩ nhiên, ngoài Ngài ra cũng còn người khác, nhưng không ai mạnh bằng Ngài hết. Không ai về phước lành nhiều hơn Ngài. Rồi các vị nghĩ chắc có sự ưu tiên. No. No. Rất là dễ hiểu.

Đức Phật không phải là nhân vật cá biệt được trời đất nào đó ưu tiên, một đẳng chí tôn nào đó ưu ái. Tất cả do Ngài thôi. Trong kinh nói thế này: Hành trình thành Phật rất lâu, càng về gần đến Phật quả, càng gần về đến đích, thì cái ác của Ngài tự Ngài giám, tự nhiên không muốn làm ác, nói ác,

ngữ ác, còn cái thiện lúc càng mạnh dần. Mà trong kinh nói, càng gần thành Phật, thì chuyện Ngài vì điều thiện coi cái mạng không ra gì càng nhiều. Nha. Cái đó kinh nói không phải tôi nói. Sẵn tôi nói luôn, biết đâu, biết đâu trong room có những vị sơ phát tâm thành Phật mà chết nhất. Thật ra, mình thấy nguyện thành Phật lâu thật, nhưng nhớ thế này: Dầu lâu nhưng còn có giới hạn. Khi thành Phật rồi, Niết Bàn thì Niết Bàn không có hạn chế về thời gian, mà thời gian chúng quả Phật thì có giới hạn.

Vậy, mình lấy cái hữu hạn đổi cái vô hạn thì có gì đâu mà lỗ. Thứ hai, ngay bây giờ mình đọc mấy cái hạnh Bồ Tát mình ngán thiệt nhưng thực tế không ghê gớm như mình nghĩ. Nhưng phải nghe cho kỹ không thôi các vị cắt khúc chỗ này đi chửi tui nha.

Việt Nam mình nói xin lỗi, tôi xài chữ “khôn nạn” là nó ghét ai nó cắt khúc đi nó đem nó chửi. Tôi không nói thành Phật dễ nhưng tôi nói không có gì ghê, đáng sợ lắm là như thế này.

Hỏi mình sơ phát tâm thì mình làm trong sức mình thôi: Đi chùa, nghe pháp, xuất gia, ngồi thiền, thiền được bao lâu thì thiền, nhịn được bao nhiêu thì nhịn, bố thí được bao nhiêu thì bố thí, mà toàn là bạc cắc không à. Rồi từ từ nếu cái nguyện đó không mất, đặc biệt, cái này mới đặc biệt nè: Phải gần Minh sư thiện hữu. Phải nguyện. Mấy lời nguyện quan trọng lắm, nguyện đời đời kiếp kiếp gặp minh sư thiện hữu, đời đời kiếp kiếp gặp minh sư thiện hữu, cần trau dồi cái gì là lập tức có người mạnh cái đó ở kế bên. Thí dụ, cần tu thiền là lập tức có cha nội cực giỏi về thiền, muốn tu hạnh nhẫn là gặp toàn mấy tay tổ sư về nhẫn ở kế bên, muốn tu hạnh bố thí là ở gần toàn dân hào sảng, chứ muốn bố thí mà gặp mấy cha ki bo, bủn xỉn, bòn mót là thấy mù nội luôn.

Cho nên, mình muốn tu hạnh gì là mình xin gặp được thứ dữ. Thí dụ, đi tu muốn giỏi giáo lý là phải ở gần ông giỏi, chứ còn mà vô gặp ngay thầy tổ, sư phụ, huynh đệ mà gặp người “Thôi, tu học chi thành con một sách, học mà không hành là tù kinh. Đẹp. Đẹp. Đẹp. Cứ niệm Phật, cứ lao động, cứ lao dịch, chấp tác, phục vụ, dẹp cái tôi, dẹp cái ta, ngày hai buổi công phu là được rồi, bày đặt, học chi cho nhiều. Đó đó cha đó đó tiến sĩ, Tam tạng có ra gì đâu”... Nhồi hời thằng nhỏ dốt luôn. Tới lúc 80 tuổi ngồi ngó tù Đại Tạng không biết cái giống gì trồng. Xui. Xui.

Hoặc, gặp ông sư phụ mà ăn rồi ngồi thiền không. Mới gặp ông là ông kêu hít vô thở ra, không dạy gì hết. Hoặc có ông mê hạnh nhẫn, suốt đời dạy một chữ nhẫn thôi, có ông mê hạnh bố thí cả đời dạy bố thí, có ông khoái từ thiện xã hội là thằng nhỏ vô tu được mấy bữa, giao cho làm trưởng ban từ thiện gì đó là ăn rồi đi kiếm cô nhi, quả phụ, già cả, neo đơn, cơ nhỡ,... tu mấy chục năm mà cứ bồng ẵm con nít, người già, phong cùi lở,... gì đâu không à. Mấy chục năm làm thầy chùa không được gì hết. Là do người thân cận. Nha.

Cho nên, Bồ Tát lúc sơ phát tâm làm gì tùy sức nhưng phải nguyện: Cho con gặp Minh sư thiện hữu để con trau dồi những chuyện khó khăn. Đúng. Rồi, cứ vậy nó đi, thời gian càng lâu, độ lì mình càng dữ dần. Thí dụ, hồi đó mình thấy người ta hấy, nguyệt mình chịu không nổi, về mình thức khuya hoài “trời ơi, nó nghĩ sao mà nó coi thường mình, nó nghĩ sao mà nó phun nước bọt, trời đất ơi, nó nghĩ sao mà nó cho mình ăn đồ thiu đồ thúi, đi bát mà nó không thương, có nhiều khi ôm bát trước nhà nó thả chó ra hoặc mình đang đứng nó hất nguyên xô nước trước mặt mình vậy đó, mình về mình sốc, ngủ không được. Nhưng mà, thứ thâm niên công vụ, độ lì nó cao rồi người ta có đồ nguyện một cái bô trên đầu vẫn nhăn răng cười rồi đi chỗ khác, tắm gội rồi đi tiếp. Cái đó có thật. Nó giết cha trước mặt mình, mình nhào vô can, mà can không được thì thôi, lòng không giận. Phải can, chứ không để nó giết cha mình sao, phải can. Nhưng mà rất là nhẹ. Ngay cả khi nó chửi mình, nó kêu mình la, nhiều lắm là “là la lá la” chứ không la thiệt, la bằng cách hát thôi. Từ bi nó vậy. Và, từ từ đến lúc nào đó, chuyện mình sống thiện là chuyện đương nhiên. Đó. Lúc đó mới ghê.

Cũng giống hành giả tứ niệm xứ, buổi đầu, chánh niệm trong hơi thở là một công phu.

Chỗ này, câu này bằng vàng, bà con phải ghi xuống, hoặc xăm lên người, vạch áo coi chỗ nào trống ghi câu này nè, vạch áo, coi chỗ trống xăm câu này vô:

LÚC ĐẦU HÀNH GIẢ TỨ NIỆM COI CHÁNH NIỆM TRONG TỪNG HƠI THỞ LÀ CÔNG PHU. ĐẾN LÚC NÀO ĐÓ HÀNH GIẢ THẤY NÓ KHÔNG PHẢI LÀ CÔNG PHU MÀ NÓ LÀ QUYỀN LỢI, NÓ LÀ SỰ HƯỞNG THỤ.

Có nghĩa, mỗi lần sống chánh niệm trong hơi thở là được an lạc. Cứ canh me, thấy quờn quờn ngồi xuống theo dõi liền, thấy quờn quờn ngồi xuống theo dõi liền. Lúc bấy giờ, chánh niệm trong hơi

thở không phải là công phu, không phải là cái gì phải cố gắng, phải nỗ lực. No. No. Hành giả mà còn nghĩ đó là cố gắng, là hành giả dõm, mà hành giả phải thấy rằng, chánh niệm trong hơi thở là quyền lợi, là sự hưởng thụ.

Bồ Tát cũng vậy. Bồ Tát khi cận kề quả Bồ Đề, việc sống thiện với các Ngài là quyền lợi, là sự hưởng thụ.

Hạnh phúc lúc nhận = 1/1000 hạnh phúc lúc đem cho, đem trao ra. Trong thiên hạ bao nhiêu người chấp nhận sự phi lý này? Chỉ người nào thấm được điều này, mới có cơ may phát nguyện thành Chánh Đẳng Giác.

Vì chúng sanh có 5 hạng:

- 1- Chỉ biết nghĩ tới mình, không biết nghĩ tới ai hết.
- 2- Chỉ nghĩ tới người nào liên quan quyền lợi tình cảm của mình.
- 3- Có thể quan tâm tới những người không thương không ghét, tức là người dung.
- 4- Thương được bạn kẻ thù.
- 5- Thương được kẻ thù.

Chỉ có hạng thứ 5 mới nguyện thành Chánh Đẳng Giác, trở thành Phật Tổ được. Trong kinh nói, hạng 2 là cực hiếm các vị có biết không? Hạng thứ hai là biết quan tâm tới người đã tốt với mình, bởi vì bản chất vong ơn là máu xương, tủy thịt của chúng sinh phàm phu. Ai cũng có máu vong ơn bội nghĩa hết. Cho nên,

Hạng thứ nhất là chỉ biết nghĩ tới mình. Hạng thứ hai là quan tâm tới người tốt với mình. Hạng thứ ba là có khả năng quan tâm tới những người không có ân oán với mình. Hạng này khó à. Thí dụ mình đi ngang góc đường, gặp cha ăn xin mình cho được 1 lần, thì 1,2 tháng sau mình đi ngang cho lần nữa thôi chứ không thể nào mỗi ngày nấu cari, ragu lẩu yến, chung sâm, lộc nhung, đông trùng hạ thảo, tuyết liên nhân sâm đem ra hầu là không có. Minh lâu lâu bố thí mà bố thí bạc các vậy đó. Chứ mình không thể nào thương nó hoài được hết, bởi vì nó là người dung. Khó lắm. Minh không thể thương hoài được.

Trong khi đó, hạng thứ nhất, chỉ biết nghĩ tới mình. Hạng thứ hai, quan tâm tới người liên quan tới mình. Hạng thứ ba là quan tâm tới người không liên quan tới mình. Hạng thứ tư, thương được bạn kẻ thù, có nghĩa là kẻ thù mình thương không nổi rồi, nhưng có nhiều khi mình ghét luôn đưa dây dưa với kẻ thù. Cái này có. Tôi thù nhiều người cũng do họ chỉ có dây dưa thôi. Có. Có. Mấy người mà tôi thấy facebook họ lên họ chửi tôi nhiều quá, bắt đầu tôi làm danh sách tôi điều tra, tôi nhờ mấy người quen điều tra coi ai like ai, thí dụ Lan, Cúc, Hương, Đào, Yến, không thích tôi thì mấy đứa like, mên mấy đứa chửi tui là tui cho vô danh sách đó. Để mai một về Kalama tôi mời họ qua trước để tôi nấu nước ấm cho họ ngâm chân, rồi bắt họ uống luôn.

Không phải tôi nói ác, mà tôi nói cho bà con hiểu nó khó. Tôi tự nhận tôi hèn để cho các vị thấy Bồ Tát vĩ đại cỡ nào. Chứ đừng nghe vậy rồi về đồn ông ác.

Lấy nước nóng cho quý vị ngâm chân đang hoàng mà, nhưng ngâm xong, bắt quý vị uống luôn. Ok. Nhiều người nghe ham nghe, tôi mời về Kalama nấu nước ấm ngâm chân khoái lắm. Việt Nam vừa ác vừa ngu.

Như vậy, đầu năm mình học về bài Nhất Dạ Hiền = Đêm lành/ Đêm sống đạo có nghĩa là vị đó ý thức, cái chết đến với mình trong từng phút, từng phút. Và nhớ, chuyện chưa đến, mà tôi vẫn nói trước.

Làm gì làm, chúng ta không thể phủ nhận quan hệ xã hội với người khác, mình nói mình tu là tu tâm, tu là quay về với chính mình nhưng mình vẫn cần thầy bạn, cần lắm. Cho nên, “quá khứ không truy tầm, tương lai không ước vọng” đúng, chúng ta không nghĩ về quá khứ, không nghĩ về tương lai bằng tham ái tà kiến, luôn biết “Tất cả chỉ là sự vận hành của 13, 14, 25 thôi. Tuy nhiên, trong kinh ghi rất rõ: “Muốn có được công phu tu hành như ý thì cần lưu tâm các điều kiện ngoại tại khách quan như sau:

- 1- Thầy bạn phải ok. Muốn đi nhanh thì đi một mình, muốn đi xa phải có bạn. Châu Phi nói câu đó, cho nên, chuyện thầy bạn rất quan trọng. Thứ nhất là người.
- 2- Trú xứ: trú xứ đó không cần sướng mà cần thích hợp với sự phát triển nội tâm hay không? Thứ hai là chỗ.

3- Pháp môn: Pháp môn nhiều lắm, thiền chỉ, thiền quán. Thiền quán gồm Thân, thọ, tâm, pháp. Thiền chỉ có tới 40 đề mục coi mình hợp cái nào, phải đi đúng cái đó. Mà chữ “hợp” có 2: (1) hợp có nghĩa là mai này mình đắc đạo đắc thiền bằng cái gì (2) hợp là pháp môn nào trong lúc hành trì mình có tiến bộ, có an lạc. Nhớ nha.

4- Bản thân mình: trú xứ ok, thầy bạn ok, pháp môn ok nhưng bản thân mình có thường xuyên kiểm soát 5 quyền có quân bình hay không? 5 quyền là gì? Là Tín, Tấn, Niệm, Định, Tuệ, có lúc niềm tin mạnh quá, trí tuệ bị yếu, hoặc có lúc trí tuệ làm việc hết công suất, cái đầu ăn rồi nó tính toán li chi, giáo lý nhớ rào rào nhưng thiếu niệm, thiếu định, xài không được. Nhớ cái đó. Cái đó rất là quan trọng nha.

Cho nên: Thầy bạn là một, chỗ ở là hai, pháp môn là ba và cái thứ tư là năm quyền của bản thân, phải thường xuyên kiểm soát coi cái gì thừa cái gì thiếu, cái gì cần chỉnh sửa. Với 4 cái này hành giả mới có thể đi xa được. Cho nên, học kinh nghe kinh bằng cái đầu tỉnh táo, vừa bình tĩnh mà vừa sáng. Cứ ôm khư khư từng chữ thì không hiểu được kinh.

Cho nên, tổng kết lại, nội dung bài kinh nói cái gì? Bài kinh này nói thế này.

Chuyện gì đã qua thì nó đã không còn nữa. Chuyện gì chưa tới thì coi như nó chưa có, mà chưa có là trước mắt là nó không có. Đó là chuyện mình phải ghi nhớ. Toàn bộ đời sống trăm năm của mình, thật ra chỉ là từng giây phút hiện tại thôi, ngay tại đây và bây giờ.

Nếu ngay bây giờ mình sống thiện thì có nghĩa là hôm qua mình có một vị lai tốt, ngày mai mình có một quá khứ tốt.

Tôi biết tôi nói cái này nhiều người họ chậm họ nghe không hiểu. Nhưng lát về nghe lại. Nếu ngay bây giờ mình sống thiện thì có nghĩa là hôm qua mình có một tương lai tốt, ngày mai mình có một quá khứ tốt.

Chỉ lo hiện tại này thôi. Còn đặng này mình ăn rồi cứ nhớ chuyện quá khứ. Không ai sửa được quá khứ hết, nhớ, không ai sửa được quá khứ, còn tương lai xa lắm, sao can thiệp? Cho nên, anh muốn can thiệp quá khứ, can thiệp vị lai, làm ơn nhớ một chữ: Tại đây. Khi anh sống tốt ngay đây. Hôm nay là chủ nhật phải không ta? Nếu ngày chủ nhật chúng ta sống tốt thì có nghĩa ngày thứ bảy hôm qua chúng ta có một tương lai tốt, bởi vì chủ nhật là tương lai của thứ bảy đúng không? Như vậy, nếu chủ nhật bữa nay mình sống tốt thì hôm qua mình có một tương lai tốt, và ngày mai là thứ hai là mình có quá khứ tốt vì hôm nay mình tu.

Cho nên, chỉ có một cách giúp mình có quá khứ, hiện tại, vị lai tốt, chỉ có một cách duy nhất là tốt ngay bây giờ. Đó là chuyện thứ nhất.

Chuyện thứ hai, không nghĩ về quá khứ bằng ý niệm tôi & của tôi, không nghĩ về tương lai bằng ý niệm tôi & của tôi; mà chỉ nỗ lực “Danh sắc này sống nhiều với 25 chứ không sống nhiều với 14”. 25 là 25 tâm sở lành. Bây giờ tui oải quá tui không muốn giải thích nữa. Bây giờ tui nói, ai hiểu không hiểu đi chết đi nha. Uống thuốc chuyên kiếp đi nha.

Chỉ ghi nhận rằng : Tôi sẽ sống nhiều với 25 để không sống nhiều với 14. Hết.

Nếu kiếp trước danh sắc đời sống nhiều với 25 nên bây giờ tôi được vậy vậy. Nếu danh sắc đời trước sống nhiều với 14 nên bây giờ tôi bị vậy vậy. Nếu bây giờ tôi tiếp tục sống nhiều với 14 thì kiếp sau tôi sẽ bị vậy vậy, nếu bây giờ tôi sống nhiều với 25 thì danh sắc đời sau nó sẽ vậy vậy. Ở đây chỉ toàn 14, 13 và 25 thôi.

Còn bà con mà không hiểu thì liên lạc đám admin, hỏi ông Kiên, ông Nhân, hai ông này giỏi cái gì cũng biết hết tron. Hỏi hai cha đó.

Cho nên, đầu năm học bài kinh nghe nó hơi buồn thiệt, nó khô thiệt nhưng mà sao ? Đạo Phật dạy mình rất rõ.

Đức Phật không đem vị ngọt ra ru ngủ mình, Ngài cũng không đem đắng cay dọa mình. Mà Ngài chỉ dạy mình: Thấy như thật - Nó sao thấy vậy. Nhờ vậy con sẽ được giải thoát. Khi nào con chưa được giải thoát thì ít nhất con sống được trong sự bình tĩnh của người trưởng thành.

Sống sao mà biết còn 2 ngày nữa, 1 tuần nữa mà lòng vẫn thanh thản thì đó là đời sống đẹp, đời sống thành công. Bây giờ anh có giàu cách mấy, khi anh cầm kết quả xét nghiệm, bác sĩ phán ung thư kì cuối mà anh vãi ra quần là anh sống tệ lắm. Tôi phải nói rằng, rất là tệ.

Bà con trong room tôi không biết bà con trong room gồm những ai, bà con học cái gì trong đạo ngoài đời tôi không biết, tôi có xem clip về tang lễ của hòa thượng Nhất Hạnh ở ngoài Huế tôi có chút chạnh lòng.

Phải nói đó là một đám tang rất đông, đông đảo, âm cúng, trang nghiêm, cái gì cũng điểm 10 hệt, 10 + á. Có cái tôi hơi tiếc tiếc, trên danh nghĩa nó là tâm tang, nhưng theo kinh Phật, cái đó do mình chế thôi. Chứ tâm tang là sao? Là buồn trong bụng chứ không buồn ra ngoài đúng không? Gọi là tâm tang, để tang trong bụng thôi. Mình còn có thời gian để mình ca hát, rồi tôi không có chê nha. Tôi không có chê ai tụng đọc gì hết. Nhưng phải nói, có những nội dung kinh điển nó hay hơn vậy, tại sao họ không chú ý? Tôi chỉ nói vậy thôi. Thay vì thay phiên nhau, im lặng ngồi thiền, im lặng kinh hành. Còn nếu mà cần khai thông thanh quản thì kiếm rất nhiều bài kinh khác, bài kinh mà nó tác động trực tiếp đến công phu tu hành, nội tâm của mình. Tiếc. Mấy cái đó. Thì chúng ta phải nói là chúng ta bày nhiều, chúng ta hình thức nhiều hơn nội dung. Khi chúng ta lo cái vỏ nhiều quá thì cái ruột bị mất đi, tôi chỉ có thể nói chùng chùng vậy thôi.

Dĩ nhiên, nói vậy là bị ném đá rồi đó. Tôi đã chuẩn bị những cái thùng, tôi hứng nè. Nhưng phải nói thêm. Cứ nhớ chùng thế này: Cơ hội làm người không nhiều, cơ hội gặp chánh pháp không nhiều. Nhớ.

Vui gì thì vui cứ nhớ chùng câu thần chú này: Tôi có thể ra đi bất cứ lúc nào, và cơ hội quay lại hơi hiếm.

Cứ nhớ nhiều đó thôi. Mình có thể ra đi bất cứ lúc nào và cơ hội ra đi hơi hiếm.

Và các vị có thể hỏi tôi: Ủa vậy mình niệm vậy mình được cái gì hả sư? Ok, để.

Niệm vậy để được cái gì phải không? Nếu các vị là người siêng học giáo lý, nhờ niệm vậy các vị sẽ tập trung tranh thủ thời gian học nhiều hơn, nếu các vị đang là hành giả tu tứ niệm xứ nhờ niệm câu « mình sớm muộn gì cũng chết » mình sẽ tu tinh tấn hơn. Và đó là 2 lợi ích. Lợi ích thứ ba, đời đời kiếp kiếp sanh ra chỉ cần gặp đám tang là bỏ hết đi tu như Bồ Tát Tát Đạt vậy. Gặp đám cưới lập tức bỏ đi như em trai ngài Xá Lợi Phất vậy.

Ngài Xá Lợi Phất ngài có người em trai, mà theo tục lệ Ấn Độ thời đó là trường tộc sẽ cầm bình nước tưới trên tay cô dâu chú rể chúc phúc, mong cho hai đứa, răng long tóc bạc, già cỡ như cụ này, cụ ông cụ bà không cần biết, nhưng lựa người già nhất trong dòng họ để rót nước chúc mừng cho đôi trẻ. Thì trong dòng họ moi ra được bà cụ 120 tuổi, bà rót bà run vậy nè « Chúc hai cháu cỡ tuổi bà vẫn còn nhau, vẫn không mất nhau ». Lúc đó người em ngài Xá Lợi Phất liếc qua bà vợ thấy bà trẻ măng mới có 16, 18. Ấn Độ lúc đó lập gia đình sớm lắm. Công chúa Ya-du với Tát Đạt lấy nhau lúc đó mới 16, trẻ măng. Các vị tưởng tượng đi, chú rể liếc qua cô dâu mới 16, 18 mà nhìn qua bà rót nước bà quát một phát 120, gặp mình mình thấy chuyện đó bình thường. Kệ, bà già kệ chuyện bà, bà xã mình ok thì thôi. Nhưng mà ngài thì không. Ngài tu quá nhiều đời. Ngài nhìn bà, ngài nhìn bà xã, nghĩ trong bụng « trời ơi, bà xã mình cũng không lâu nữa bà cỡ này nè » Ngài nghĩ vậy ngài oải. Ngài mới nói mọi người, cho tui vô bụi chút, vô bụi rậm, tại đang rước dâu qua quãng đường vắng mà. Ngài nói « Cho tui vô bụi chút » người ta tưởng ngài cần việc riêng, nhu cầu cá nhân, ngài đi băng qua rừng mất tiêu luôn, và ngàn thu vĩnh biệt không trở lại đám cưới đó nữa. Và, số phận cô dâu và hai họ mình không biết, chắc họ chờ lâu quá muối cắn họ cũng đi về thôi.

Riêng phần ngài, ngài đi thẳng tới chùa. Ngài đi tới chùa luôn. Ngài xin xuất gia, chuyện dài lắm, tôi chỉ kể vắn tắt. Sư huynh của ngài là ngài Xá Lợi Phất có dặn chư tăng là « Gia đình tôi không ủng hộ chuyện anh em đi xuất gia, cho nên luật quy định người muốn thọ đại giới phải có cha mẹ đồng ý, nhưng mà nhà tui đừng hòng, tôi là huynh trưởng, tôi có quyền thay thế cha mẹ trong chuyện này. Cho nên, hễ ai nói em của tôi thì xin chư tăng làm ơn giúp dùm ». Cho nên, khi chú rể vào nói chư tăng mình là em ngài Xá Lợi Phất thì chư tăng đồng ý.

Mà tổng cộng lại, bà mẹ ngài Xá Lợi Phất là bà Rupasari bà có 7 người con, trong đó gồm có: Ngài Xá Lợi Phất/ Upatissa, rồi ngài Upaganta, ngài Mahacunda, ngài Revata là 4, rồi 3 người em gái là Sela, Upalasila, Sisupacala tổng cộng 4 trai và 3 gái là 7 người đều xuất gia tăng ni mà chứng La Hán hết. 7 vị La Hán.

Khi ngài Xá Lợi Phất 84 là lúc đó mẹ ngài khoảng 100 ngoài rồi. Thì ngài mới suy nghĩ, ngài nghĩ bây giờ « mẹ ta là mẹ 7 vị La Hán, mình không thể để mẹ ra đi trong thân phận của người tà kiến

được » Cho nên, đêm cuối cùng, trước khi tịch ngài về thuyết pháp cho mẹ nghe, độ cho bà chúng Sơ Quả coi như chắc ăn, ngài mới Niết Bàn.

Các vị thấy, cái phước duyên, người ta chuyện đời người ta nhìn trót quớt nhưng người mà tu nhiều đời họ thấy xác chết, thấy người bệnh, thấy đám ma là người ta đã teo. Có người họ gặp đám cưới họ cũng teo nữa.

Hoặc là trong kinh nói Bồ Tát Tát Đạt, trong đêm hoàng cung ăn mừng bà Ya-du sanh con trai đầu lòng là La-hâu-la đàn ca hát xướng, ăn nhậu vui vẻ, Ngài cứ ngồi nhìn nản quá, giấc khuya Ngài đi ngang cái phòng, không muốn nhìn cũng phải thấy, trời đất oi, ba thứ, nhạc công vũ nữ, cung tần nãm la liệt như một cái chiến trường, nó nằm nó ngáy, chảy nước miếng, nghiêng răng, đũa này gác đũa kia, Ngài nhìn Ngài nản quá Ngài mới bỏ Ngài đi tu.

Sau đó thanh niên Yassa cũng vậy. Sau một đêm tiệc tùng, lúc rạng sáng, công tử Yassa đi ngang căn phòng nhìn thấy, trời oi hồi tối giai nhân mỹ nữ, tú lệ diễm kiều bao nhiêu giờ nằm phơi xác, thấy ớn quá. Trong khi với nhiều người, họ thấy cảnh đó là cảnh tuyệt vời, mà ngài nhìn ngài ớn chề đậu quá ngài bỏ ngài đi. Đi giữa rừng không biết đi về đâu, đi lang thang ngoài đường, cầm đầu đi vào khu rừng phía trước, không biết đi về đâu, vừa đi vừa nói « cuộc đời này chật quá chứa ta không nổi. Đời chật quá chứa ta không nổi ». Thì lúc đó đức Phật Ngài biết, đêm trước đó Ngài biết, Ngài biết chuyện đó sẽ xảy ra cho nên đầu hôm Ngài đến khu rừng đó Ngài ngồi đó. Ngài ngồi thiền suốt đêm, thì lúc rạng sáng, thanh niên Yassa đang đi mà cứ nói vậy đó « Cuộc đời chật quá, chỗ nào chứa được ta » Thì lúc đó Ngài nói « Yassa, hãy tới đây, ở đây không chật, chỗ này không chật ». Thì Yassa nghe kêu tên mình là Yassa thấy chịu rồi, thấy biết bậc tôn sư tiền kiếp rồi. Tới đức Phật chỉ nói 3 điều 4 chuyện lập tức ngài Yassa chứng đạo. Lập tức chứng đạo, và sáng hôm sau gia đình đi tìm ngài thì cũng gặp đức Phật, đức Phật thuyết pháp độ cho họ thì họ cũng trở thành những bậc thánh, thánh cư sĩ.

Thì tôi kể các vị nghe chuyện hơi phong thần. Nhưng mà chột lại là cái gì ? Là, làm sao đời đời kiếp kiếp khả năng buông bỏ của mình nhạy. Nó phải nhạy mới được. Bởi vì trong kinh nói : Ngựa có nhiều loại ngựa. Có con ngựa mình chỉ vỗ nhẹ là nó chạy, có con phải thấy dáng roi giơ lên nó mới chạy, có con quát nó một roi nó mới chạy, còn có con đập chết nó cũng không chạy.

Trong kinh nói : Có những người họ nghe pháp một câu là họ theo đạo, họ nhìn cảnh đời nhẹ nhẹ là bỏ hết. Có hạng phải nhìn thấy cái khổ ai đó cụ thể của người quen của bạn bè, nó mới tu. Còn có hạng phải có chuyện xảy ra trên đầu trong dòng họ, gia đình, ruột thịt gần gũi mới tu. Có hạng cuối cùng trời sập xuống cũng thềm không tu.

Hồi đó tôi coi kinh, ở chắc hạng thứ tư chắc hiếm lắm. Tới hồi tôi dòm lại thế giới bây giờ 99% toàn loại ngựa thứ tư không à, trời sập xuống nó cũng coi như đắp mền, tiếp tục. Còn hạng thứ ba là mình thấy nó dờm thật ra nó rất là khá, nó đời chuyện xảy ra trên đầu nó. Tại tôi biết có nhiều người nhờ nền y tế có chút lạc hậu của Việt Nam mà giúp được nhiều người đến với đạo. Các vị biết không ?

Tức là con người ta đang vui vẻ, khỏe mạnh, vô bác sĩ khám sao nó ra 8 thứ bệnh mà toàn bệnh chết không à : ung thư, tim mạch, cao máu, tiểu đường, tùm lum hết, mà nhờ cái đó người ta hết hồn về người ta tu. Tu xong thời gian quay trở lại, cái xét nghiệm nó sai.

Cho nên, làm gì làm, mình nhiều khi cũng cảm ơn nghịch cảnh. Nhờ xét nghiệm đó họ mới chịu tu. Nếu phiếu xét nghiệm đó tốt đẹp chắc họ không chịu tu đâu. Nhưng mà nhờ xét nghiệm ra kết quả thấy ghê quá nên người ta mới hết hồn người ta tu. Tới lúc tu quen được rồi, chờ hoài không thấy chết, thì lúc đó, coi như nó đặc rồi.

Hoặc là bên Châu Phi, có lần nguyên phái đoàn, bác sĩ thiện nguyện thế giới, là bác sĩ không biên giới, nó qua dựng lều dựng trại chữa bệnh cho dân Châu Phi, bữa đó đang cấp cứu người dân bản xứ đang hấp hối, ngáp ngáp, điện tâm đồ nó chạy tí tít, búp, tắt. Trời đất oi, gia đình nó khóc quá chừng luôn. Các bác sĩ, nói « không sao, máy Trung Quốc nó hay mất điện bắt tử lắm, không sao ». Đồ Trung Quốc vậy.

Nhưng mà nhờ vậy, nhờ những cảnh sốc nhẹ nhẹ vậy đó, người ta tu.

Cho nên, ok, chúc các vị một ngày vui.

Dầu sao bắt chước thiên hạ một lần, một chút.

Đầu xuân chúc các vị vạn sự cát tường, ý như vạn sự.

Thay vì muốn gì cũng được – vạn sự như ý thì Ý như vạn sự - chuyện đời ra sao mình cũng ok.

Mong rằng năm tới trong năm 2022, bà con tu tốt hơn, và đặc biệt Kalama sớm được đi vào hoạt động để gặp nhau bên đó. Để bà con thấy rằng đời tu có nhiều lựa chọn. Một ít tiền thời là mình có thể đi sang một xứ Phật giáo bốn bề hành giả đông như quân Nguyên.

Và đương nhiên, tôi cũng có ước mơ nho nhỏ, bà con khi đặt chân vào các thiền thất bà con thấy hình như ở Miến Điện không có chỗ nào toilet sướng như ở Kalama.

Mong các vị khen 3 điều:

1- Chỗ này không bị kẹt trong các truyền thống, nghĩa là vào đây, khóa này Pa- Auk, khóa sau Shwe Oo Min, khóa kế là U Pandita,... Kalama không nhốt tù ai hết. Kalama là tu thả cửa.

2- Các vị phải khen Kalama đi cầu sướng thiệt, bởi vì sạch. Tôi chủ trương toilet phải rộng, khô, sạch, sạch đây có nghĩa là không có mùi, khô là không có ẩm, mà rộng có nghĩa là bà con có thể nhắm mắt tắt đèn khuya tay khuya chân không có bị va đụng. Phòng ốc, dĩ nhiên mình phải hi sinh, muốn toilet rộng thì phòng ngủ bà con phải chật chút, nhưng hành thiền mà ban ngày đi hành thiền mệt thấy bà nội rồi cần gì phòng rộng. Cái toilet rộng. Tôi là người vẽ cái đó, tôi đề nghị ngay từ đầu, đừng lờ có nhu cầu bà con đem ghế bỏ vô toilet nằm luôn. Thí dụ vậy. Toilet nó rộng được hai cái lợi (1) Sinh hoạt cá nhân thỏa mái. (2) giả dụ mình có nhu cầu mình có thể sinh hoạt luôn trong đó cũng được. Cho nên, mong sớm gặp bà con ở Kalama.

Đương nhiên, phải nói câu khó nghe. Nhiều người họ hiểu lầm tại sao chúng tôi không tặng sách mà đem bán? Dạ thưa, tặng thì có nhiều bà con họ không có khả năng xài máy, cầm máy iPad mệt lắm, họ cầm cuốn sách giấy tiện hơn. Thứ hai, chúng tôi cũng chủ trương tuyệt đối không kêu gọi bà con, cho nên, với điều kiện hiện tại Kalama có nhiều làm nhiều, tất cả tiền bán sách đổ dồn cho mấy cốc đó.

Máy cốc đêm và máy cốc ngày. Cốc đêm = cốc mình ngủ. Cốc ngày là máy thạch đăng. Máy thạch đăng thường nó nhỏ nhỏ đốt đèn, đăng này mỗi cạnh 2 mét để bà con có thể ngồi trong đó, đứng trong đó, nằm trong đó, khi nào lạnh lắm mới về phòng thôi. Nếu nhiệt độ, thời tiết ok thì mình xách túi ngủ vô trong thạch đăng mình ngủ cho nó sang.

Trước mắt là chúng tôi dự trù được 8 cái thạch đăng, mà phần đó, 8 thạch đăng toàn bộ là từ sách Kalama ra, chỉ có sách Kalama, lấy tiền bán sách đi làm 8 thạch đăng đó. Còn cốc hành giả thì trước mắt mình được 8 cái, mai một tính sau. Miến Điện đang rục rịch mở tôi mừng lắm. Tôi đang theo dõi, sắp tới đây tháng sau có 1 phái đoàn Việt Kiều Mỹ về Sitagu, ở Sagaing Hills. Họ về đó, tôi có thấy. Các vị đừng nghĩ tôi mê Facebook, không phải, tôi lên tôi dò tin tức cần thiết thôi, tôi thấy trong đó có rục rịch một số facebook có tin vui là Miến Điện đang mở dần mở dần. Và, còn nhiều chuyện muốn chia sẻ bà con về Kalama, cũng rất là vui nhưng nói trước hơi sớm.

Chỉ mong, chúng ta sớm gặp nhau để các vị khen là toilet Kalama tuyệt vời.

Chúc các vị một ngày vui./.

**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHẬP
CHƯA ĐƯỢC SỰ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.**
